

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

آبونه سرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آیلغی (۳۵) غروشدرد. ممالك اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷)، آلتی آیلغی (۹) فرانقدر.
[ایضاحات: نسخه سی الی یاره، آلتی
آیلغی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخه در.]

اخطارات

§ آبونه بدلی پشیندر.
§ آدرس تبدیلنده قرق یاره لک
پول کوندردلی در.
§ مسلکه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور. درج ایدیلمه یازیلر
احاده اولونماز.

کتابخانه

۱۳۳۰

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامی در

ولله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول: ح. اشرف ادیب

آبعمون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۴۴

۹ جمادی الاخره ۱۳۳۱ پنجشنبه ۲۰ نیسان ۱۳۳۹

جلد ۱۰

اخطارات

رساله مزدن آلتدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هالکی بر غزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر.

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومروسنی محتوی
بولونمسی؛

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرنک فرانسزجه سی ده یازلمسی؛

§

پاره کوندردلیکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور.

هرجلده ارجلده اسمری ذکر اولنان مشاهیردن هر برینک حیات علمیه و آثار ریاضیه و هیئیه سنه دائر اک صحیح واک قطعی معلومات ده ذیل ایدیه جکدر .

آثار باقیه ، و قتیله اسلاملرک فنک ترقیاته اولان خدمتله ریاضی و قطعی برتبعه انظار عبرت و حیرتمزه عرض ایدیور ، ماضینک شانلی کونلرینی اعاده ایچون اولکی اسلاملرکی درین برعشق ، لایتزلزل برثبات ایله چالیشمقدن باشقه چاره اولمیدیغنی کوستریور ! نهوت ، ماضی اسلامی احیا ایدن والی الابد یاشاته جق اولان آثار باقیه ساسله سی بالخاصه علوم ریاضیه متخصصلرینک روحنی اوقشار ، و آنجق اولرله مشافهه ایده بیلیر . فقط ، مشاهیرک حیات علمیه و آثار ریاضیه و هیئیه سنه عائد ذیل درج اولنان معلوماتدن هر کسک بر نظر عبرت و انتباهله استفاده ایده جکی ده شبهه سزدر .

استاد محترم بوقیمتدار اثر لریله کتبخانه ملیمیزک اک درین بر بوشلغنی املا ایتدکلری ایچون جهان اسلام و عرفانی دها و عرفانلرینک منتدار ایدیس بر ایشلردر . الیم صیزیلر حس ایدیه رک اعتراف ایتمه که مجبورم که بزرده مع التأسف لاقیدی ایله استقبال ایدیلن بولایهوت اثر ؛ آوروپاده بویوک بر شوق و حرمتله قارشولانه جق و مستشرقلر ایچون اک دوغری و اک فیاض بر منبع تتبع اوله جقدر .

م . شمس الدین

مَقَالَات

مدرسه لری اصلاح ایده جک الله

نه لرله اوغراشیورلر

مدرسه لره باقیلما یور ، مطلوب اولان اصلاحات یاپلما یور ، دیه هر طرفدن شکایت اولنیور . بوشکایتک نه قدر نابجا اولدیغنی آکلاتمق ، اصلاح مدارسسی دوش انحصارینه آلانلرک نه قدر فعالیت وایش کذارلق کوستردکلرینی بیلدیرمک ایچون شیمدیلک آئیده کی وقمه نک نقلی مناسب کورولمشدر :

بوندن درت بش ، آی مقدم درس خانه معلملرندن بریسی راحت سزلانیر ، دو قنورلرک توصیه سی اوزرینه کنیدیسی ایچون تبدیل هوا مجبوریتی حاصل اولور . بونک اوزرینه درس وکالته بیان حال ایدیه لرک درس وکالتی امریله بروکیل تعیین اولنور . درس درت ، بش آیدن بری وکیل طرفندن منتظماً او قودیلقمده ایکن کونک برنده درس خانه مدیریتنه معلم مومی ایه حقنمه بر عزلنامه کلیر . مدیر حیرته قالیر ، مبصر شاشار . فقط حکمتندن سؤال اولونماز ، مادام که درس وکالت علیه سندن عزل حقنمه تذکره مخصوصه وار ، تبلیغ چاره سز . تأثرله ، محجوبیتله عزل امر جلیل تبلیغ اولنور . وکیله مراق اولور ، سببی آکلامق ایستر . برکون درس وکالته کیدر ، مقاملرنده درس

وکیلی افندی حضرتلرینی کورور ، سؤال ایدر :
— اقدم ، فلان افندی بی عزل ایتش سکمز ، سببی اکلایه بیلیرمی بز ؟

درس وکیلی افندی حضرتلری بردن بره انتقال ایده مز : — یا ، اویله می ؟ دیر . اوراقنی بوله لم . . .
چاغیریلان کاتب افندی اوراقنی کتیرر . آرانیر ، نهایت بولنور ، مسئله آکلاشیلیر :

— اوت اوغلم ، سبی اکلاشیلیدی : شوقدر آیدن بری نه کنیدیسی ، نه ده وکیلی دوام ایتمه مش ؛ اونک ایچون عزلی لازم کلش .

— اقدم ، بوعدم دوام نرهدن اکلاشیلمش ؟
— قومیسون (اصلاح مدارس قومیسونی ، یا خود انجمن معلمین) بزه کوندردیکی تقریرده مفتش راپورینه عطفاً اویله دیور .

— اقدم ، ذات عالیکنز اوراپوری کوردیکزمی ؟
— خایر ، قومیسونندن کوندریلن تقریرلر میاننده بو عزل تقریری ده کلش ، بزرده اوزون بویلو تدقیق ایتمه مشنز ، قبول ایتمشز . . .
— اقدم ، بونده برخط اولسه کرک .
— احتمال . . .

— چونکه وکالتک قبول اولوندینی زماندن بری منتظماً درسه دوام ایدیلدیکی بر امر محقق در .

— سزدن اویله امید اولنور ، هر حالده بر یا کلش لائق اولمی . مع التأسف ایجه تحقیق ایتهدن قومیسونک سوزینه اعتماد ایتمشز .

— اوله بیلیر اقدم ، هر شیی برر برر کورمه یه وکتکز مساعد اولماز . الویریرکه معیتکز معتمد اولسون ! . . . مع مافیه لطفاً تحقیق بیورولسه اظهار حق وعدل نامنه موافق اولور ، ظن ایدرم .

— نه دیمک ؟ تحقیق ایتهدن بر اقیمرمی یم ؟
همان کاتب افندی چاغیریلیر ، قومیسونه کوندریلیر :

— قومیسونه کیت افدینک عزلی حقنمه تذکرده بیان ایتدکلری راپوری کورمک ایسته دیکمی سویله !

کاتب افندی کیدر ، بر قاج دقیقه صو کرا کلیر : — اقدم ، شیمدی ایشاری وارمش ! . . .

— براز بکله اوغلم .

— پکی اقدم .

بر چاریک ، یاریم ساعت ، اوچ چاریک ، بر ساعت کچر . نه کلن وار ، نه کیدن .

— نه اولدی اقدم ؟

کاتب افندی تکرار چاغیریلیر ، ایکنجی دفعه قومیسونه کوندریایر . . .
بر قاج دقیقه صو کرا جواب کلیر : — عجله سی یوق ، دیدیلر . اقدم ! . . .

اصحاب مصالحدن اولان ذات بو احوال قارشوسنده دوچار حیرت اولور ، بکله مه یه وقتی مساعد اولمیدیندن ، بومعظم قومیسونک مقام

البته عزل ایچون برپاور اوله جقدر . راپوری بولوب کوستردم .
اولسون بتسون .

ینه اوکون بولونمایان اعضادن بر دیکری راپورلر دوسییه سنی آلمق
اوزره کیده جک اولور . ایلك سوزه آغاز ایدن (رئیس می دیسه م ،
کاتب می دیسه م ، اعضای دیسه م) ذات : — افندم عجله سی نه ؟ .
دیه کیده جک اولان زانه حدتلیجه باقار . اوزات بر قوس چویر دکن
صوکر ا صدالیه سینه اوطورور . کلن ذاتک بو حال قارشو سنده
بوسبتون حیرتی آرتار . اعضادن بعضیسی حالا مسئله نی آکلایه میور .
ایلك سوزه آغاز ایدن ذات کلنی اسمیله ، عزل اولونان معلمی ده
« مدرس لر حقنده یازدینی مقاله ده بزه یماق ، چراق دین « صفتیله
طانتدیرر . کلن ذات نه دنیلیمک ایسته نیلیدیکنی آکلایه رق جواب ویرر :
— افندم ، محرر یازدینی مقاله سنده مطالعات عمومی ده بولونمش .
هیچ بر شخص تعیین ایتمه مشدر . حالبوکه سز سوزی اوزر کزه آلمق
فراسنده بولونمش سکنز .

کلن ذات عزلک اسباب لدنیه سنی آنجق اوزمان درک ایدر .
چونکه ایلك سوزه آغاز ایدن ذات درس وکالت علیه سکن کندی سکن
اجرا ماموری اولدینی سویله مه شمیدی ؛ اعضا لر قارشی الدینی طور
حاکمیت بالا پروازلغنه نه درجه اولدینی کوستر مه شمیدی ؟ شو حالده
دائرة مشیخته ، شیخ الاسلامه قدر چیقما سه ق بیله ، هر حالده مستشارک
فوقنده بر نفوذ صاحبی اولدینی فکری ویرن بوکنج بکک « درس وکالتی
یماقلنی » تعبیرندن قوشقولا نسکی پک طبیعی اولمق ایجاب ایتمی ؟ آرتق
بو حالده قاتون ، نظام ازاشدیر مه یه نه لزوم وار ؛ عزل ایدنیویررسین
کیدر . درس وکیلی ویا درس وکالتی هیئت اعراض ایده بیله جک دکل یا .
ذهنده بو محاکمه نی یوروتن زائر ارتق فضله دور مه یه حاجت کورمز ؛
تکرار درس وکیلی افندی حضر تلیزه کیدر ، موقوفی حکایه ایدر
ودیرک : — قومیسونک درس وکالتنه کوندردیکی تقریر ده بیان ایدیلن
راپورک بوکون بولونمسی ایجاب ایدر . .

درس وکیلی افندی حضر تلی ده تصدیق ایدر : — اوت ، بو
ایشه بنده مراق ایتدم ، هر حالده بوکون نتیجه لن دیرم جکم .

قومیسون دعوت اولنور . هیئتله عمومی درس وکالتنه کلیر .
بر طرفدن درس وکالتی اعضا لرندن بر قسمی ، دیگر طرفدن بوتون
قومیسون اعضا لر طوبلانیر . دوسییه لر اورتیه دو کیلیر . یوزلرجه
کاغد برررر کوزدن کچیریلیر . آرانیر ، آرانیر ؛ قومیسونک درس
وکالتنه کوندردیکی تقریرک بیسان ایتدیکی اویله بر راپور یوق . واقعا
درس خانه مدیرلرندن کوندریلن عمومی جدولار وار ، اومیانده وکیلک ده
ایکی درسده بولونه مادینی مذکور ؛ فقط دیگر بولونمایانلر ، حق اوج
درت درس بولونمایانلر حقنده یاپیلان قسط الیوم معامله سی بونک حقنده ده
یایلمش . اصل عزل تقریرنده بیان ایدیلن راپوردن بر علامتلی یوق .
بر ساعت صوکر ا معلم وکیلی درس وکیلنه کوزو کور : — نه اولدی
افندم ؟

آمریته قارشی بودرجه قید سزلک کوسترله سکن مناسبی آکلایه ماز .
وبوقدر یوکسکدن آتان قومیسونی کورمه نی مراق ایتدیکندن محافی
صورار ، بالذات کندیسی کیدر . چفته قبولی اوطیه کیرنجه بردوزینه یه
یاقین ذواتک اوطیه یی طولودردیغنی کورور ؛ ایکی گوشه ده واورته لرنده
اوج صاریقلی و صقاللی خواهجه افندیلر . صاغ طرفده ذهنا مشغول
اولان جدیجه بر ذاندن باشقه ، صولده کی قولتوقلرده و آرقه لرینی قابویه
ویرمش صدالیه اوزرنده بولونان درت دانه دلیقانی سیویل بکلر ،
برده کنج ضابطه جمعا یکون : ۹

اصحاب مصالحدن اولان ذات یا کلش اوطیه کیرمه مش اولدینی
آکلامق ایچون :

— اصلاح مدارس قومیسونی بوراسی میدر ؟ دیه صورار .
صدالیه ده اوطوران سیویل کنج بکلردن بریسی جواب ویرر :
— بوراسی در !

رئیس می دیسه م ، اعضای دیسه م ، کاتب می دیسه م . دیه مراجعت ایدن
ذات حیرته قایلر . مجلس نامه ایلك سوزه آغاز ایتدیکی ایچون رئیس
اولدینی ظن اولنور ؛ هیئتک سنا الک کوچکی بولوندینی جهتله کاتب
اولسی ملحوظ ؛ حلقه ده بولوندینی ایچون اعضا اولسه ده اوله بیلیر .
هر نه ایسه صاحب کلام بر ذات اولدینی آکلاشیلیور . او حالده سوزی
بوذاته توجیه ایتک لازم کلدیکی تیقن ایدر و صورار :

— ... افندینک عزلی حقنده بوراسی برقرار اصدار ایتش ،
نه کی وثیقه مستند اوقراری ویردیکنی آکلامق اوزره کلدیم .
— معلوما تمز وار ، فقط بوکون ایشمز اولدینی ایچون شیمدی
بونی تدقیقه و قتمز یوق .

— بوده ایشدر وظن ایدرم که اوقدر تدقیقه ده احتیاجی یوقدر .
هرکون طوبلانسه کزایی ، فقط اهمیتمز بر جواب ایچون تاکله جک
هفته یه قدر بکله مک و تکرار بورایه کلک موافق دکلدر .

— بالفرض وثیقه اولسه صانکه نه لازم کلیر ؟
— نه لازم کلدیکی قانون تعیین ایتمشدر . امور حکومت کینه
قلاممشدر .

— بش آیدن بری دوام ایتمه مش .
— وکیلی دوام ایتش .
— بزه کا ئن لم یکن حکمنده .
— نیچون ؟ درس وکالتک تعیین ایتدیکی وکیل سزجه فصل
کا ئن لم یکن حکمنده اولورمش ؟

— درس وکیلی بزه خبر ویرمه دن کندی باشنه ایش یامش .
— دیمک درس وکالتی نه یابه جقسه سزه خبر ویرمه ک مجبور ؟
— اویله یا ! او ، بزم اجرا مامور مزددر ! . . . (؟)
— عجایب ! بونی بیلمه یوردم . اویله ایسه بو خطا سندن طولای
درس وکیلی مسئول طومکنز ایجاب ایدر ! . . .
اوتنه دن اعضادن بر ذات : — مسئله نه دریا هوا بن اوکون بولونمدم .

قومیسوئنده کی بعضک بوجراتی ده دھول ایله توصیف ایدرک عفو ایدر . یالکز خطانک صورت تصحیحخنده مشکلاته دوچار اولنور :
— اوت اوغلم ، بر خطا اولمش . نصلسه قومیسوئنده بوزده بولونمش .
شیمدی شوخطایی تصحیح ایتک ایستورز . لکن یکیدن بر معلم ده اورایه کوندرمش بولوندی . آجیق بر یوق که اونی اورایه نقل ایدم ده
افندیکن معلمکنی اعاده ایدم . مع مافیہ برهفته به قدر بر چاره سنه باقارز .

معلم وکیلی ارقداشک مأموریت عشقیسی اولمیدنی بیلدیکی ایچون :
— اقدم ؛ بر چاره سی بولونماسه ده اولور ؛ یالکز سنز ، کیمسه سزمدرسه لرك ، یچاره طلبه علومک زمام اداره سنی اوته کینک بریکنک کیفته ترك ایتمیک ده
— اوغلم ، نه دیهیم الله جمله منی اصلاح ایلیه
— آمین !

مکاتیب

هنرستانه محارر محضره :

هند بولنده

۳۰

اتحاد علماء اعلام و جهاد حقننده کی فتوالری

ایتالیا و بالقان محاربه لری بزم وعموم بر بوزنده کی مسلمانلر ایچون بر درس انتباه اولدی . بزی کندی حالزه براقیه جقارنی و هرکون بر بهانه ایله بر لرمنی ، یوردلرمنی المزدن آلق ایستیان اوروپا لیرک فکرنی هرکس آکلادی . او حالده بزده دشمنلرمنه قارشو ماده و معنأ حاضر و آماده بولمقلغمزک اقتضا ایتدیکی آکلاشیلمشدر . اوروپاده کی اتفاق و ائتلاف کتله لری سایه سنده موازنت سیاسیه نصلکه دائمی بر صورتده مصون و محفوظ قالش و هیچ بر اوروپا دولتی دیکرینه تجاوز ایدم من بر حاله کلشدر ، مسلمانلر - حتی بالعموم حکومات شرقیه - ایچون ده بویله غروپلرک تشکیلی الزم اولدینی بدیهیاندن عد اولمغه باشلامشدر . شرقده بر اتحاد اساسنک تأسیسی ظن اولدینی قدر کوچ و مشکل بر ایش دکلد . دینأ ، مذهبأ متحد اولان مسلمانلر سیاست نقطه سندن اولسه بیل ، هر حالده دینی و اخلاق بر صورتده اتفاق ایتکه مجبوردرلر . بوجبوریت ، بوکون دکل ، پاکچوق سنده لردن اول حس اولمشیدی . بو اوغورده چالیشانلرک حد و حسابی یوقدر . صفویلردن سوکره ایران تختی بر مدت ایچون اشغال ایدن نادر شاه بیل بو احتیاجی وقتیه حس و ادراک ایلش و شیعی ، سنی علماسنی بر آردیه کتوروب مذاهب اسلامیه نک توحیدینی دوشونش و نام تصوراتی قومدن فعله چیقارمق اوزده ایکن بقت حیاتنه خاتمہ چکیلشیدی . بویله جه ، بیکلرجه متفکرلر بو امنیه نک حصوله چالیشه چالیشه کلوب کچمشلردر . اک سوکره سید جال الدین افغانی بوتون ممالک اسلامیه نی طولاشدینی ائاده بو فکری مسلمانلرک بیننه صوقاغه سنی و غیرت ایتش ایدم ده . بو فکرک عقیم قالسنه و قتیه انکلتزه ، فرانسه ، روسیه دولتری طرفندن حقیقه تشبث اولمش و اخیرأ سید مشار الیهک استانبولده قالمسلیه ممالک اسلامیه به بزدها سیر و سفر ایقامسی اسبابی اشتحضار اولمش و بوکاده خاقان سابق موافقت ایتمشیدی .

— راپوری آراپورز . برازدها بکله سه کز
بر چاریک ، یارم ساعت . اوچ چاریک کچر . اعضادن بعضلری تک توك کیدیور ، فقط علاقه داران راپور تحریرسیله مشغول . نهایت ساعت اون بره کایر ، اقشام اولیور . بوتون اوراق آرانی ، برشیلر یوق . امیدلر منقطع فقط طبیعی ایچورده برشیلر قونوشولور . قومیسوئنده اعضا لربنک بقیه سی ده صومورته رق چیقوب کیدرلر . درس و کیلی و براییکی اعضا قالیر . معلم و کیلی نتیجه نی اکلامق اوزره درس و کیلی تکرار کورور :

— اقدم راپوری بوله بیلدیکنمی !
— خایر بوله مادق . فقط بوش بر ربطیه بولایلر . آکلاشیلان ضایع اولدی ، ظننده بولونیلیور .
— دیمک که بورادن اوراق ده ضایع اولمک احتمالی وار ؟
— خایر ، یوق . فقط بر کره صورده لم ، دیندی .
— کیمه .

— مدارس مفتشی افندی به اونک طرفندن بویله بر راپور ویریلدیکی ظن اولونیور .
— دیمک که راپورک موجودتی ظنه قالدی .

— ضرر یوق ، بویله بر راپورک ویریلش بولونمیدنی حقننده بکاده قناعت کلدی ؛ اما قناعتی تأیید ایچون بر کره ده مفتش افندی دن شفاهاً تحقیقات پاییم .

فرداسی مفتش افندی چاغیریلیر . مفتش افندی یمین ایله ، قسم ایله اولیه بر راپور دن عدم معلومات بیان ایدر .
سوکره ؟ .. سوکرانی ایش فنا . غرضکارلق پک آشکاره لشدی . قومیسوئنده ایلک سوزده اغاز ایدن (رئیس می دیسم ، کاتب می دیسم ، اعضا می دیسم) ذات تلاشده . شیمدی بوکا بر قولب طابق لازم . نه یاملی ، نه یاملی ؟ اوت ، درس خانه نک مدیری چاغیرملی ، بردمه ده دفتری تدقیق ایتدیرملی . بلکه کنارده ، کوشه ده بر قاق کون ده عدم دوام چیق بیلیر .

مدیر افندی دعوت اولنور . فقط مدیر افندی ایکی درسدن باشقه بر عدم دوام تخطر ایدم مدیکنی ، ایکی ساعت عدم دوامک ده لمعذره اولدینی سویلر .

— هله هله بردها شود دفتری تدقیق ایت باقلم .
اوچ کون سوکره ؛ اولکی لمعذره ایکی ناموجوده دفترک قعر نایابندن بر ناموجود ده انضمام ایدر ؛ اولور اوچ . فقط عزل ایچون بوده کافی دکل . آرتق اوغراشمق دن واز کچیلیر . چونکه نه یاپلسه بر قولب طاقیه میه جق . غرض بوتون عریانلغیه تظاهر ایدیور . ایسی می ، مسئله نی طاتیلقله قیاملی .

بو یوکلر ایچون خطایی اعتراف بر شرف اولدینی جهته صلحای امتدن اولدینی مسلم بولونان درس و کیلی افندی حضر تلری ده اعتراف خطاده بر بآس کورمن . عفو و صفح ده ینه بو یوکلک شانندن اولدینی ایچون